Hromadně vyráběné léčivé přípravky v rámci veřejného zdravotního pojištění – 5. úroveň ATC

Datová sada umožňuje hodnotit objem léčivých přípravků hrazených z veřejného zdravotního pojištění vydaných nebo podaných (aplikovaných) za posledních pět let. Posledním rokem je časově poslední uzavřený rok. Léčivé přípravky jsou seskupeny podle anatomicko-terapeuticko-chemické (ATC) klasifikace léčiv. Datová sada je sestavena tak, aby bylo možné pro jednotlivé ATC skupiny vyhodnotit rovněž počet unikátních pacientů, u kterých bylo léčivo z dané ATC skupiny v hodnoceném roce alespoň jedenkrát vykázáno.

Téma	Časové pokrytí	Aktualizace	Související území
Zdraví	1. 1. 2021 - 31. 12. 2025	roční	Česká republika

Klíčová slova	Klasifikace dle EuroVoc	Kontakt	Organizace
NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, léčivý přípravek, ATC, veřejné zdravotní pojištění, populace, vykázaná zdravotní péče	léčivý přípravek, státní zdravotní služba	ÚZIS ČR	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Distribuce GZIP

Stáhnout výstup | Otevřít schéma

Formát: GZIP
Velikost: 130.64 MB
Velikost po rozbalení: 600.52 MB
Počet záznamů: 6 814 088
Počet atributů: 11

Autoři: Benešová Klára, Dušek Ladislav, Jarkovský Jiří, Klika Petr, Klimeš Daniel, Komenda Martin, Mužík Jan, Šanca Ondřej, Vysoudil Michal

Schvalování:

- porada vedení ÚZIS ČR dne 25. 3. 2026
- pověřenec pro ochranu osobních údajů dne 24. 3. 2026

Datum aktualizace dat: 8. 10. 2026

Datum aktualizace dokumentace: 18. 11. 2026

Licence	Originální databáze	Zvláštní právo pořizovatele databáze	Osobní údaje
Autorské dílo licencované CC BY 4.0	Není autorskoprávně chráněnou databází	Není chráněna zvláštním právem	Neobsahuje osobní údaje

Citace

Benešová K., Dušek L., Jarkovský J., Klika P., Klimeš D., Komenda M., Mužík J., Šanca O., Vysoudil M.. Hromadně vyráběné léčivé přípravky v rámci veřejného zdravotního pojištění – 5. úroveň ATC. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026 [cit. 2026-11-26]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/1746-hromadne-vyrabene-lecive-pripravky-verejne-zdravotni-pojisteni-otevrena-data. ISSN 2695-0340

Primární cíl

Datová sada umožňuje hodnotit objem léčivých přípravků hrazených z veřejného zdravotního pojištění vydaných nebo podaných (aplikovaných) za posledních pět let. Posledním rokem je časově poslední uzavřený rok. Léčivé přípravky jsou seskupeny podle anatomicko-terapeuticko-chemické (ATC) klasifikace léčiv. Datová sada je sestavena tak, aby bylo možné pro jednotlivé ATC skupiny vyhodnotit rovněž počet unikátních pacientů, u kterých bylo léčivo z dané ATC skupiny v hodnoceném roce alespoň jedenkrát vykázáno.

Základní informace

V rámci zveřejňování dat z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) vznikla datová sada přinášející informace o počtu pacientů s vykázanými léčivými přípravky a objemu předepsaných léčivých přípravků.

Počty jsou členěny podle pohlaví, věku a bydliště pacienta ve formě agregovaných dat na úrovni jednotlivých kódů léčiv dle ATC klasifikace. Smyslem agregace je zmenšit velikost dat při zachování informace o objemu vykazované péče. Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Důležitou informací je, že přiřazená ATC skupina k jednotlivým léčivým přípravkům se vztahuje k datu jejich vydání nebo podání. Zařazení léčivých přípravků (jednotlivých SÚKL kódů) do jednotlivých ATC skupin se v čase může měnit, což tato datová sada nezohledňuje.

Názvy pro jednotlivé kódy ATC skupin jsou k dispozici v číselníku ATC skupin.

Z technického hlediska vzniká tato datová sada kombinací údajů z datové věty AB (hlavičky dokladů o poskytnutých zdravotních službách) a datové věty AC (řádky těchto dokladů s údaji o jednotlivých poskytnutých zdravotních službách) dle Datového rozhraní NRHZS.

Interpretace a informační hodnota

Datová sada je odvozena z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), který obsahuje data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Při přechodu na nižší úroveň (nižší detail) klasifikace léčiv (např. pro souhrn všech ATC v jedné věkové skupině) lze sčítat počty balení, počty definovaných denních dávek a obvyklých denních terapeutických dávek. Naopak nelze sčítat počty pacientů, jelikož pacient může užívat souběžně různé léčivé přípravky z jiných ATC skupin a při přechodu na nižší úroveň klasifikace (součtu pacientů přes jednotlivá ATC) by mohlo dojít k opakovanému započtení pacienta. Obdobně není vhodné sčítat počty dokladů, protože doklady mohou zahrnovat více léčivých přípravků zařazených do různých ATC skupin. Pokud zůstane členění ATC zachováno, lze sčítat v daném roce i pacienty a doklady.

Mezi doklady jsou zahrnuty všechny doklady, na kterých může být vykázán léčivý přípravek: 03 – Zvlášť účtované léčivé přípravky a ZP, 10 – Recept, 37 – Vyúčtování výkonů záchranné služby a 66 – Jiné zdravotní služby poskytnuté pojištěnci.

Informační limity

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně (např. lékový paušál při hospitalizaci) nejsou v datové sadě k dispozici.

Datová sada zahrnuje pouze standardně hrazené léčivé přípravky z veřejného zdravotního pojištění. Nezahrnuje tedy ty léčivé přípravky, které běžně hrazeny nejsou, ale zdravotní pojišťovny je ve výjimečných případech uhradily (datová sada nezahrnuje léčivé přípravky, jejichž SÚKL kód začíná písmenem V, např. V100233).

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob datová sada nezahrnuje léčivé přípravky, které byly vykázány na dokladech, kde byla současně uvedena i jedna z citlivých diagnóz – pohlavní nemoci a žloutenky.

Počty definovaných denních dávek a obvyklých denních terapeutických dávek nejsou stanoveny pro všechny léčivé přípravky.

Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace vykazování léčivého přípravku a jeho další rozbor za použití dostupných kategorizací.

Příklad konkrétního výstupu: Uživatel hodnotí, kolik pacientů užívá metformin (ATC kód A10BA02), jaký je počet obvyklých denních terapeutických dávek v jednotlivých věkových kategoriích a vývoj v čase.

Příklad konkrétního výstupu: Uživatel hodnotí, jaký podíl populace užívá metformin (ATC kód A10BA02). Srovnává relativní četnost výskytu v různých věkových skupinách s ohledem na kraj bydliště a hodnotí vývoj v čase.

Ochrana osobních údajů (GDPR)

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních pacientů s předepsaným a zdravotní pojišťovnou uhrazeným léčivem (na úrovni ATC skupin), počty dokladů, sumu vydaných nebo podaných (aplikovaných) balení léčivých přípravků, sumu definovaných denních dávek a sumu obvyklých denních terapeutických dávek. Datum vydání nebo podání léčivého přípravku je převedeno na rok, věk pacienta je transformován do pětiletých věkových skupin.

Atributy datové sady

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
Rok	int	rok	rok vydání nebo podání (aplikace) léčivého přípravku	poslední uzavřený rok a čtyři předchozí roky (poslední uzavřený rok je vždy o jeden rok nižší než rok zveřejnění datové sady)
Věk	int	vek	kód pětileté věkové skupiny podle věku osoby vycházející z Číselníku věkových skupin NZIS	kódy věkových skupin vycházející z číselníku věkových skupin; kódy odpovídají hodnotám pětiletých věkových skupin v rozsahu 0–84, 85+ a Neuvedeno
Pohlaví	int	pohlavi	pohlaví pacienta	1 – muž, 2 – žena, 99 – neuvedeno
Okres	text	okres	kód okresu (LAU1) bydliště pacienta dle číselníku ČSÚ	dle číselníku ČSÚ
ATC kód	text	ATC_kod	kód ATC skupiny dle číselníku ATC skupin	viz číselník ATC skupin
ATC název	text	ATC_nazev	název ATC skupiny dle číselníku ATC skupin	viz číselník názvů ATC skupin
Počet unikátních pacientů	int	pocet_UOP	počet unikátních pacientů, kterým byl vydán nebo podán léčivý přípravek v daném roce	přirozené číslo
Počet dokladů	int	pocet_dokladu	počet dokladů u pacientů s vydaným nebo podaným léčivým přípravkem v daném roce	přirozené číslo
Množství	float	mnozstvi	suma vydaných nebo podaných balení léčivých přípravků v daném roce	kladné reálné číslo
Počet definovaných denních dávek	float	pocet_DDD	suma definovaných denních dávek léčivého přípravku (je-li k dispozici)	kladné reálné číslo

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
Počet obvyklých terapeutických denních dávek	float	pocet_ODTD	suma obvyklých denních terapeutických dávek léčivého přípravku (je-li k dispozici)	kladné reálné číslo